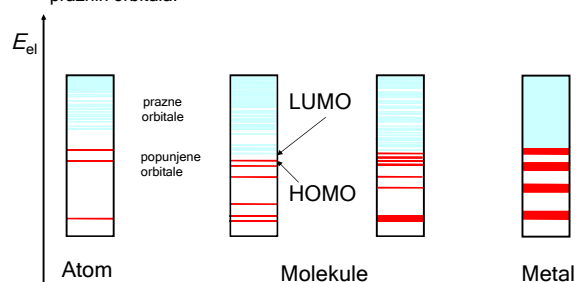

Prijenos elektrona Elektrokemijske reakcije

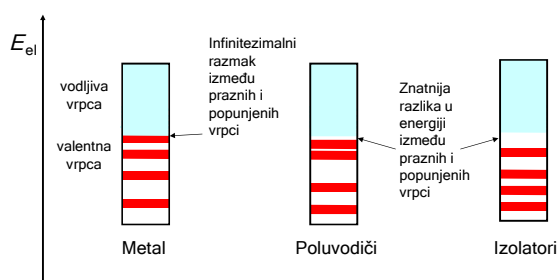
Elektronska energija

Reaktivnost je određena energijom i distribucijom popunjenih i praznih orbitala.

Elektronska energija metala

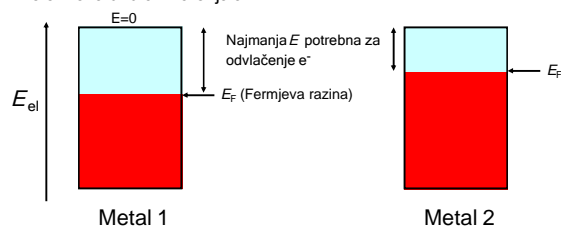
Razlika u energiji između vodljive i valentne vrpce kod metala je neznatna.

Fermijeva (energija) razina

Raspodjela dostupnih energetske stanja razlikuje se kod različitih materijala.

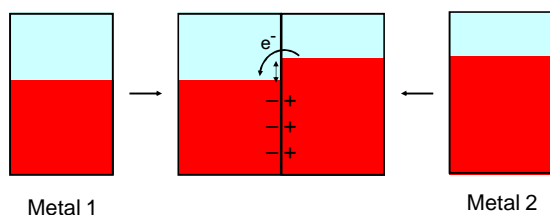
Fermijeva razina (energija) odgovara najvećoj potencijalnoj energiji elektrona unutar materijala.

Što je energija elektrona veća to je e^- slabije vezan odnosno ima na raspolaganju veću E .

Dva različita metala u kontaktu

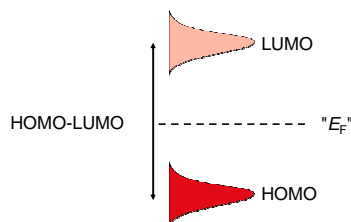
Početna razlika u Fermijevoj energiji kod dva različita metalna vodiča u kontaktu dovodi do prijenosa e^- i stvaranja razlike u potencijalu.

Na dodiru između dva različita materijala uvijek postoji razlika u potencijalu.

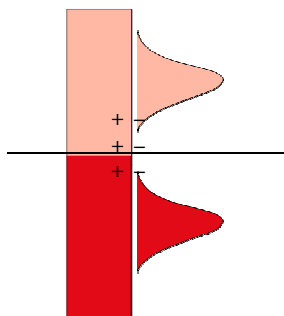
Ioni u otopini elektrolita

Kod iona u otopini elektrolita postoji razlika u energiji između najniže slobodne orbitale (LUMO) i najviše popunjene orbitale (HOMO).

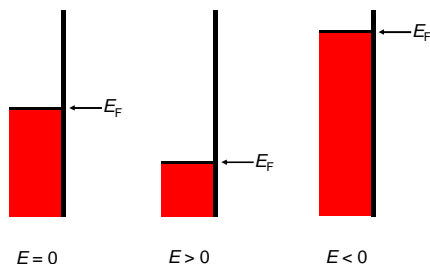
Potencijal između metala i iona u otopini

Na dodirnoj plohi između metala i iona u otopini dolazi do prijenosa e^- pri čemu se uspostavi ravnoteža i potencijal.

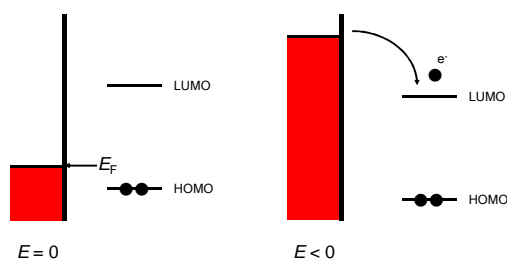
Fermijeva energija pri različitom potencijalu

Fermijeva energija ovisi o potencijalu metalne elektrode.

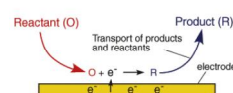
Redukcija specije

Reakcije na elektrodi mogu se pokretati promjenom potencijala elektrode

Elektrodne reakcije

Reakcije na elektrodi uključuju prijenos e^- između elektrode i specije u otopini.

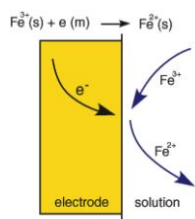

Na prijenos e^- djeluju:

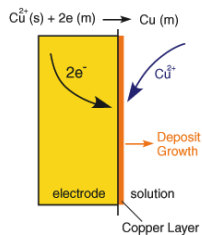
- Potencijal metalne elektrode.
- Reaktivnost reaktanata i produkata.
- Površina metalne elektrode.
- Struktura međupovršine elektrode i otopine.
- Brzina difuzije.

Elektrodne reakcije

Jednostruki prijenos elektrona

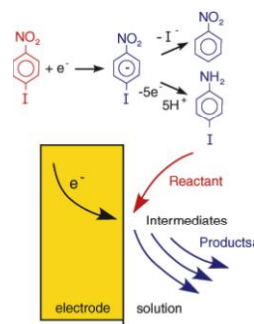

Prijenos e^- praćen taloženjem Cu

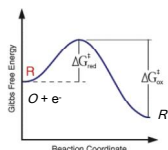
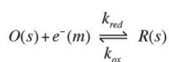

Elektrodne reakcije

Prijenos e^- pri čemu nastaju reaktivni međuprodukti

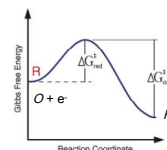
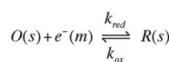
Brzina prijenosa elektrona

• brzina oksidacije: $v_{ox} = k_{ox} [R]$ $k_{ox} = Z \exp\left(\frac{-\Delta G_{ox}^\ddagger}{RT}\right)$

• brzina redukcije: $v_{red} = k_{red} [O]$ $k_{red} = Z \exp\left(\frac{-\Delta G_{red}^\ddagger}{RT}\right)$

Brzina prijenosa elektrona

$$\Delta G_{ox}^\ddagger = \Delta G_{red}^\ddagger \text{ no voltage} - (1-\alpha)FV$$

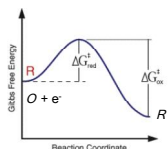
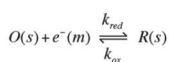
$$k_{ox} = Z \exp\left(\left(\frac{-\Delta G_{ox}^\ddagger \text{ no voltage}}{RT}\right) \left(\frac{(1-\alpha)FV}{RT}\right)\right)$$

$$\Delta G_{red}^\ddagger = \Delta G_{red}^\ddagger \text{ no voltage} + \alpha FV$$

$$k_{red} = Z \exp\left(\left(\frac{-\Delta G_{red}^\ddagger \text{ no voltage}}{RT}\right) \left(\frac{-\alpha FV}{RT}\right)\right)$$

Brzina reakcije ovisi o potencijalu elektrode.

Brzina prijenosa elektrona

$$j = FB_A [O] \cdot e^{\frac{\Delta G_{red}^\ddagger(0)}{RT}} \cdot e^{\frac{(1-\alpha)F\Delta\phi}{RT}} - FB_C [R] \cdot e^{\frac{\Delta G_{ox}^\ddagger(0)}{RT}} \cdot e^{\frac{\alpha F\Delta\phi}{RT}}$$

Jakost struje ovisi o brzini reakcije odnosno potencijalu elektrode.

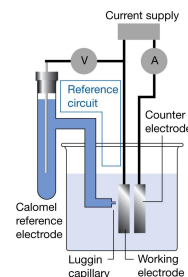
Voltametrij

Izvodi se mjerenjem jakosti struje u ovisnosti o potencijalu dovedenom do indikatorske elektrode unutar odgovarajućeg strujnog kruga. Mjeri se jakost struje u ovisnosti o dovedenom potencijalu na indikatorsku elektrodu.

$$E_{d.p.} = E_{el} + I \cdot R$$

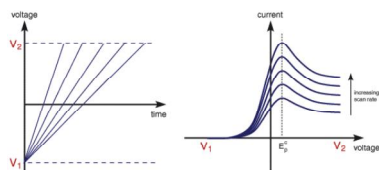
• Linearna voltametrij

• Ciklička voltametrij

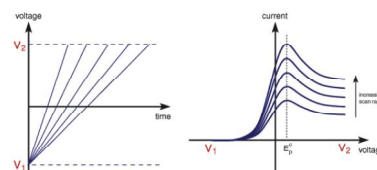
Linearna Voltametrij

- Provodi se mjerenjem jakosti struje pri promjeni potencijala elektrode.
- Voltamogram (ovisnost izmjerene jakosti struje u potencijalu) ovisi o:
  - brzini reakcije
  - reaktivnosti elektroaktivnih specija
  - brzini promjene potencijala elektrode

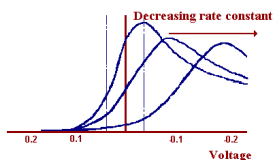
Linearna Voltametrij

Kod reverzibilnih reakcija sastav otopine u blizini elektrode vrlo brzo se uravnoteži s potencijalom elektrode (Nernstova ravnoteža).

Linearna Voltametrija

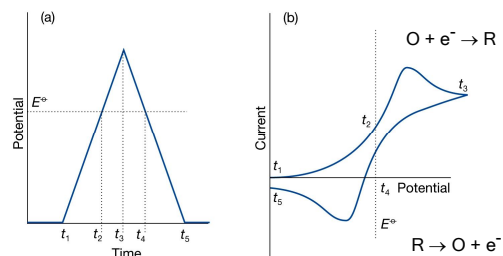
•Kod sporih reakcija (u odnosu na brzinu promjene potencijala, ireverzibilne reakcije) ravnoteža se uspostavlja sporo pa jakost struje ovisi o brzini promjene potencijala.

Ciklička voltametrija

Izvodi se mjerenjem jakosti struje u ovisnosti o potencijalu dovedenom do indikatorske elektrode.

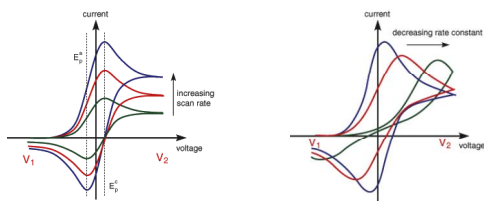
Mjeri se jakost struje u ovisnosti o dovedenom potencijalu koji se mijenja u vremenu od određene početne do određene konačne vrijednosti i natrag na početnu vrijednost.

Ciklička voltametrija

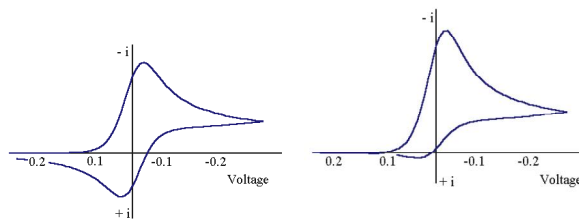
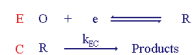
Reverzibilna reakcija

Ireverzibilna (kvazi-reverzibilna) reakcija

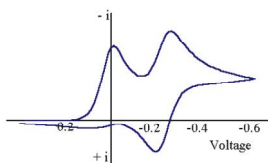
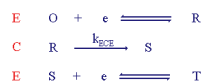
Ciklička voltametrija

EC reakcije:

Ciklička voltametrija

ECE reakcije (S se teže reducira od O)

Ciklička voltametrija

ECE reakcije (S se lakše reducira od O)

